

Varia. — Lees veel, maar lees kritisch. Een onzer bekendste Hygiënische tijdschriften schrijft onder kleine Mededeelingen o.a. het volgende sensationeele bericht, dat doet denken aan Komkommertijd-berichtjes. »Zwaluwen als oogziekteverspreiders. In de Schweizerische »Fischerzeitung deelt Dr. Fehlmann mede, dat puitalen in het meer van Zürich door staar »worden aangetast.

»Bij twaalf onderzochte visschen vond Fehlmann de ziekte in verschillende tijdperken, tot »aan de melkwhite troebeling van het oog.

»Als oorzaak dezer ziekte geeft hij aan de larve van een zuigworm, die in groot aantal »in het oog van de visschen werden aangetroffen.

»De besmette zieke visschen worden gemakkelijk een prooi voor de zwaluwen. De alsdan »vrij komende larven groeien in het darmkanaal van de vogels tot geslachtsdieren en brengen »een groot aantal eieren voort. Deze komen met de uitwerpselen der vogels in het water en »worden door de visschen als ei of embryo opgenomen en komen van daar op nog niet juist »te beschrijven wijze in de oogen der visschen terecht.

»De groote vermeerdering van de zwaluwen aan het meer van Zürich wordt als de »oorzaak aangemerkt van de groote verspreiding van de ziekte onder de visschen, die ver- »moedelijk het verdwijnen dezer vischsoort zal tengevolge hebben.

De zwaluwen zouden dus even groote vijanden voor den mensch worden als de ratten, die de pestvloo huisvesten, ware het niet dat het Duitsche Seeschwalbe hier eenigszins vrij vertaald is. In de woordenboeken vindt men daarvoor vischdieffe of sterntje.

Heemstede.

Dr. W. G. N. v. D. SLEEN.

De trek van Kraanvogels. Over enkele weken trekken deze vogels weer over ons land. Dankbaar voor de berichten in dit tijdschrift, kom ik de belangstelling vragen voor verdere waarnemingen. Nu onze Oost- en Zuidgrenzen overal bewaakt worden, zijn er misschien enkele ornithologen, die daarop hun aandacht willen vestigen. Het is dan noodig op te teekenen de datum, tijd, hoogte der vlucht, richting en aantal vogels, zoo zag ik, sporende met den trein van 11 uur op 11 Nov. 1914 naar Roermond, een $\pm$ 300 kraanvogels in Zuidelijke richting langs onze Oostgrens trekken. De heer Peters zag den trek zuidelijk van Venlo, dat is dus in overeenstemming met de waarneming van 11 Nov. 1914. De heer van Baars nam deze vogels waar in Winterswijk en Deurne. Dr. P. G. Buekers meldt hoe $\pm$ 1860 het voorkomen van kraanvogels een gewoon verschijnsel was in het graafschap Zutten, hij zelf zag hen op den trek tusschen Eibergen en Winterswijk éénmaal. Schlegel schreef, dat de kraanvogels in het najaar op de heidevlakten van Noord-Brabant voorkomen. Wij moeten dus afwachten of er in het najaar van 1916 berichten van den trek van kraanvogels inkomen. v. R.

Hadt je me maar! Mag ik er de aandacht van de natuurhistorici op vestigen, dat dit afschuwelijke gezegde in de vogelwereld sinds langen tijd niet onbekend is? Tè-te-te-dè, tè-te-te-dè, tè-te-te-dè, het is een der gewoonste motieven van de zwartkop-grasmusch. Maar welk een verschil in de overeenkomst: de onzinnige uitroep, waar men ondanks zichzelf om lachen moet, die uitgegild wordt, zoodra er maar ettelijke kleine jongens bij elkaar zijn en die zelfs ouderen en wijzen niet na kunnen laten door hun gesprek te strooien als het zout in de soep; en daartegenover de malsche tonen, het diep-harmonische en ernstig-levenslustige liedje van den »poët der poëten«, herinnerend aan heerlijke Meidagen: jong groen, wildzang en bloeiende vogelkers! J. J. P.

GEVRAAGD:

Oudemans: »De Nederlandsche Insekten«. Adres: G. W. Jongens, Midsland, Terschelling.

AANGEBODEN:

Hoogenraad c. s., »Flora van de Omstreken van 's-Gravenhage«, geb. f 0.75; Masius, »Natuurstudiën«, geb. f 0.75; H. Witte, »In het lommer«, ing. f 0.25; Crepin, »Manuel de la flore de Belgique«, 1884, geb. f 0.50; en voor meestbiedende: H. Schlegel, »De vogels van Nederland«, (kopjes), 2 dln. in één band; H. Schlegel, »De zoogdieren van Nederland«, geb.; Hoffmann, »Taschenbuch für Vogelfreunde«, geb. (nieuw f 3.90); Kerner v. Marilaun, »Het leven der planten«, 4 dln., geb.; D. ter Haar, »Onze vlinders«, geb.; J. E. van der Trappen, »Beschrijving van nuttige (economische) gewassen, wier kennis van belang is voor landbouw-fabrieken enz., 1839«, ing. 2 dln. (1690 blz.). Porto voor koper. Adres: W. J. C. de Koning, de Bleek A 276, Lochem.

Ik heb nog voorhanden de volgende losse nummers van »D. L. N.«: Jrg. 14, No. 5—24, jrg. 18, No. 1—8, jrg. 16, No. 11, 12, 14, 16—24. Mocht iemand soms van jrg. 14 No. 11 over hebben, dan ontving ik die gaarne in ruil. Adres: M. J. Broekhuijs, school 117, Lepelstr. 22, Amst.